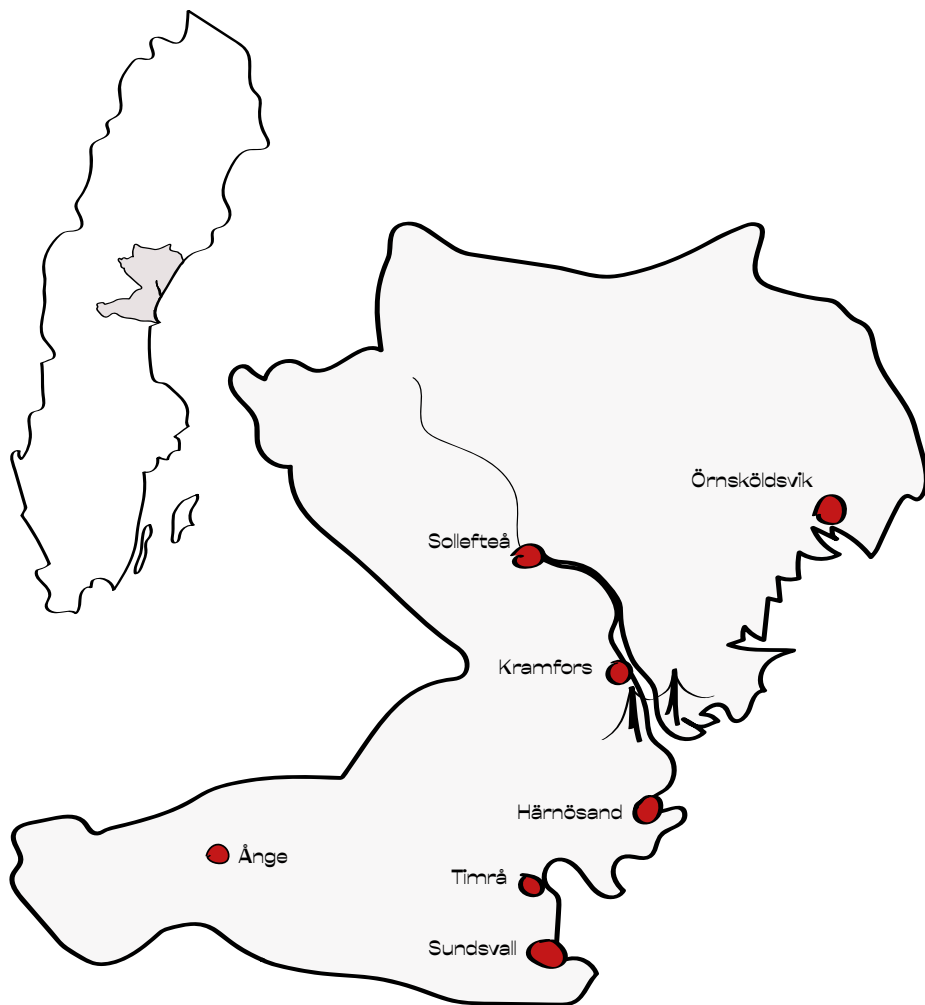




Triennalen

Härnösands konsthall

Västernorrland





Konstfrämjandet

Konstfrämjandet arbetar med uppdraget "konst för alla".

Vi ser konst som ett sätt att tänka om sig själv och samhället. Tillsammans med konstnärer, deltagare och våra medlemmar ger vi andra perspektiv på vår samtid. Vi producerar och sprider konst över hela Sverige, genom nya konstverk, utställningar, böcker och möten.

Konstfrämjandet är en partipolitiskt obunden organisation som finns i hela landet och består av olika medlemsorganisationer och distrikt. Distrikten ser olika ut, men förenas i ett starkt konst- och samhällsintresse. Medlemmarna är olika folkrörelser, t ex studie- och fackförbund, och andra intresseorganisationer.

Vi är övertygade om bildningens och konstens roll, och vill att alla ska ha tillgång till konst i ett jämlikt samhälle.

Konstfrämjandet Västernorrland är en ideell förening som arbetar för att tillgängliggöra samtidskonsten och stärka konsten och konstnärens roll i samhället.

Med samarbetet som utgångspunkt vill Konstfrämjandet Västernorrland belysa små och stora kulturaktörer, organisationer och initiativ som redan verkar i området och på så vis teckna en karta över ett mångsidigt konst- och kulturlandskap. Genom att verka uppsökande kan konsten bidra till att vidareutveckla förmågan att reflektera och tänka om samhället, var och en och tillsammans.

Distriktet Konstfrämjandet Västernorrland startades under 2021 och arbetar mobilt i hela regionen.

Den första triennalen i Västernorrland genomförs med stöd av Postkodstiftelsen och arrangeras av Konstfrämjandet Västernorrland i samarbete med Västernorrlands museum, Apotekshuset Konst och Kultur Sollefteå, Härnösands konsthall, Kramfors konsthall, Sundsvalls museum, Timrå kommun, Ånge konsthall, Örnsköldsviks museum och konsthall, Region Västernorrland.



Triennalen 2022

Dit vinden tar oss

Alla konstnärer som deltar i utställningen har anknytning till Västernorrland, vilket syns i många verk som har en tydlig regional prägel. Utställningens curator Björn Norberg har valt *Vind* som tema för Triennalen.

Det är en tematik som kan tolkas på många olika sätt. Vinden är en tydlig symbol för riktningar, både framåt och bakåt. Vi har medvind eller motvind och luft under vingarna. Konstnärerna har också använt sig av tematiken på olika sätt. Här finns både de mer bokstavliga tolkningarna och de som har använt tematiken på ett vidare sätt. Vindkraften är en omdiskuterad fråga i Västernorrland liksom på många andra ställen. Det är ett spørsmål som i sin tur handlar om vem som äger resurser och land och styr över arbetstillfällen och därmed vår framtid. Vindkraftsfrågan kan därmed kopplas till många andra frågor som renäring, friluftsliv, gruvindustri, samhällsekonomi och miljö.

På Triennalen visas 33 konstnärer som sprider ut sig i länets alla kommuner och konsthallar. De representerar en mängd olika röster och uttryck vilka tillsammans skapar en bild av samtidens diskussioner och den värld vi lever i. Säkert finns här också sådant som är oväntat och väcker nya diskussioner om vår tid, vår historia och vår framtid.

Medverkarkande konstnärer: Andreas Brännlund, Annikka Kronlid Arvidsson, Birgitta Ricklund, Cecilia Björk, Cecilia Hultman, Cecilia Ömalm, Christian Bjärgö, David Larsson, Elin Kristoffersson, Elin Maria Johansson, Elme Ämtling-Selja, Emilia Bergmark, Emma Löfström, Fredrik Nordin, Ida Rödén, Ina Palm, Ingvar Sjöberg, Jenny Berg, Jenny Lundgren, Josefine Östberg Olsson, Linda Lasson, Linnéa Therese Dimitriou, Lisa W Carlson, Margareta Klingberg, Maria Mäki, Maria Sundström, Mats Adelman, Max Book, Nina Svensson, Oscar Kaleva Karlsson, Sonia Hedstrand, Ulla-Carin Winter, Ylva Westerlund.



Dit vinden tar oss

Curatoriell tematik 2022

Tema för Triennalen 2022 är vinden, ett fenomen som alla kan relatera till. Vinden går att läsa in bokstavligt och användas symboliskt på många olika sätt. Vi befinner oss i medvind och motvind, vi söker luft under vingarna, vinden är isande och bitande, det blåser upp till storm, ett mindre bakslag är likt en svag bris i jämförelse med den stora katastrofen, och vi väntar på att vinden ska vända och på förändringsvin-
dar.

I samhällsdebatten är de bildliga betydelserna mindre intressanta. Vinden är central för en av de frågor som engagerar många i Västernorrland – vindkraften. En fråga som till att börja med verkar ganska enkel men som bär med sig något större, vilket förklarar varför den blivit så viktig.

Motståndet mot vindkraften kan för en utomstående verka konstigt med tanke på möjligheten att minska beroendet av rysk gas och olja och vore det inte en utmärkt idé om vi kunde ersätta alla fossila energikällor med förnyelsebara? Allt detta är alla med på, men parkerna byggs av tillresta montörer och tekniker, driften kräver just ingen arbetskraft och den el som de genererar skickas till industrier långt bort. För Västernorrlands del återstår en negativ naturpåverkan, inskränkningar i hur man kan röra sig i skogarna, förlorade vyer och en negativ påverkan på en redan ansatt rennärings. Mönstret känns igen från gruvindustrin, skogsindustrin och vattenkraftverken i norra Sverige. Pengar och arbetstillfällen hamnar någon annanstans och kvar i norr finns mest nackdelar. Frågan är vad kan dessa vindkraftsparker ge regionen tillbaka?

Vindkraften är alltså en fråga om resurser, om vem som äger och använder dem. Det är en fråga som rör tystnad, natur, hållbarhet, miljö men även resursfördelning mellan stad och landsbygd, norr och söder och i sin förlängning blir det också en fråga om fördelningen mellan inland och kustland. Det bidrar till att vindkraftsfrågan blir så viktig.

Vindkraftens historia är lång och kan räknas tillbaka till då man för 6 000 år sedan började använda segel till båtar. Tekniken användes ända fram till dess att ångbåtar sattes i trafik i mitten av 1800-talet. Då sjöfarten var starkt vind- och väderberoende finns det många uttryck och liknelser kopplade till vinden som lever kvar än i dag och som vi starkt kan relatera till. Ett ordspråk jag gissar har sitt ursprung i sjöfarten löd "det finns inga goda vindar för den som inte har bestämt sitt mål". Det är säkert en god tanke. I och för sig kan det vara bra att ibland låta sig drivas lite vind för våg eftersom det sättet att ta sig fram i livet skapar många nya erfarenheter. Samtidigt måste det finnas en övergripande vision om vart vi är på väg.

Var kan vi hitta den i Västernorrland med sina många olika identiteter? Inlandets skogar, de samiska markerna, höga kustens dramatik, fisket kring kusten, sjöfarten med handel och industrier i de stora kuststäderna och järnvägen, broarna och vägarnas kommunikationer i landets mitt.

Med den klimatkris som kryper allt närmare blir intresset för vindkraften och andra förnyelsebara källor allt större. Utvecklingen pekar mot en återgång till vinden, vattnet och solen - de fossila bränslena ser ut att hamna inom en sorglig historisk parentes framför allt kopplat till 1900-talet. Trenden om en återgång till det ursprungliga är stark på många håll och inte minst synligt inom konstområdet där intresset för det av handen skapade och traditionella tekniker vuxit starkt under det senaste decenniet. Det finns samtidigt ett allt större intresse för landsbygden och mindre orter utanför storstäderna. Framtiden för Västernorrland borde alltså kunna bli allt ljusare.

Tematiken för Triennalen är därför Vinden då den starkt kan kopplas till den pågående samhällsdebatten, och i sin tur till utvecklingen i Västernorrland och Norrland i stort. Det skapar inom ramen för en triennial stora möjligheter för konstnärliga tolkningar och gestaltningar. Tillsammans blir dessa en vind som drar över grantopparna i norr, söder, inland och kustland. En vind som känns av överallt. En vind som bär med sig ett budskap om en ny tid och om möjligheter. Den ger våra ryggar stöd och blåser liv. Det är en vind som är luften vi andas och som fyller



lungorna på trumpetaren som den där dagen 1931 blåste "eldupphör". Det är en vind som berättar om de uppoffringarna som gjorts på vägen mot det samhälle vi lever idag.

Nu arrangeras den första triennalen i Västernorrland och i konceptet finns ett inbyggt löfte om fortsatta stora konstsatsningar vart tredje år i regionen. Det väcker förhoppningar om en förändring, ett framåtblickande kulturliv som utvecklas och riktar blickarna ut i världen - samtidigt som blickarna riktas tillbaka mot Västernorrland. Som en början på en sådan utveckling kan vinden fungera som en väldigt bra utgångspunkt. Vi sätter upp ett finger i luften för att känna efter varåt det blåser. Men innan vi gör det bör vi kanske fråga oss: vart vill vi? Triennalen ger inget tydligt eller enkelt svar på den frågan, men konsten kan visa riktningen.

Tillsammans med konstnärer som bor, har bott eller har en annan anknytning till regionen, har jag som curator och alla andra inblandade i projektet fått möjligheten att blicka bakåt i historien, leta i ursprunget, följa rörelser i dåtid och nutid. Nu hoppas vi att alla som besöker utställningen börjar skönja den plats dit vi vill ta oss, förstå de vindar som blåser, vilka som leder oss dit och vilka som motar oss bakåt.

-Björn Norberg, 2022

Maria Mäki

Maria Mäki arbetar dokumentärt i långa fotoprojekt där hon undersöker strukturer och fenomen i samhället. Hon har bland annat dokumenterat ett renskötselområde i Östra Lappland, Skattungbys ekoby i Dalarna och finska invandrare i Sverige. År 2021 gav hon ut en bok som en del i ett projekt Mother's Song. Hon dokumenterade kvinnor i Vitahavskarelen och fotograferade i samma område som Elias Lönnrot under 1800-talet samlade muntlig folktradition till det finska nationaleposet Kalevala. I Triennalen har hon valt ut ett antal bilder från projektet. Bilderna är tagna i byn Voknavolok i Vitahavskarelen i Ryssland. Det är en plats där tiden flyter långsamt och där byns identitet bevarats trots påverkan från ryska politiska krafter. Livet i Voknavolok levs i mångt och mycket i motvind. Unga flyttar ut, arbetslösheten stiger, social och teknisk infrastruktur krymper. Maria Mäki beskriver kvinnorna som byns pelare: "Instabiliteten har danat kvinnorna och gjort dem till starka pelare som bär samhället, oavsett hur starkt vinden från Kreml träffar Voknavolok."

Maria Mäki är född 1981 i Lappo, Södra Österbotten i Finland. Hon bor i Sundsvall och är utbildad vid Mittuniversitetet i Sundsvall.

MOTHER'S SONG
Fotoprojekt



Apotekshuset, Sollefteå

Andreas Brännlund
Annikka Kronlid Arvidsson
Cecilia Ömalm
Elin Maria Johansson
Emilia Bergmark
Nina Svensson
Ulla-Carin Winter



Andreas Brännlund

Andreas Brännlund arbetar med olika material och olika konstområden som bildkonst, teater, scenkonst, scenografi mm. Hans konstnärskap bygger ofta på samarbeten med konstnärer från olika konstgenre. I rollen som regissör och koordinator skapar han konsten i gränssnittet mellan människor och konstuttryck.

Intresset ligger i förställningar om geografisk identitet och mentala bilder av Centrum – Periferi på en rund glob. I en värld i förändring av naturkrafter och politisk instabilitet förändras och förskjuts perspektiven.

Andreas Brännlund är född 1965 och bor i Härnösand och Trondheim men arbetar längs breddgraderna 62/63 och jorden runt. Han är en av de drivande krafterna i nätverket North Cultitude 6263 som skapar konstnärliga samarbeten längs nämnda breddgrader.

WIND CATCHER, 2022
Installation

Annikka Kronlid Arvidsson

Annikka Kronlid Arvidsson arbetar med text på papper som hon rullar upp. Hennes texter tar sin utgångspunkt i Nordingrås natur. Hon följer årstider, dygnets skiftningar men sätter också det som sker på en viss plats i ett globalt perspektiv. Hon tycker sig se hur klimatomställningen förändrar naturen. Den får också en betydelse för vardagslivet. Vädret är råare än tidigare. Den iskalla vinden från nordväst känns genom husens timmerväggar. Med teckningar och texter registrerar hon och ”sparar” landskapet närmast henne och dygnets olika mörker, ljus, linjer. Hon skapar sköra mobiler av grenar som formats knotiga i vinden och hon tar därmed vid och formar dem där vinden slutade.

Annikka Kronlid Arvidsson f 1956 bor i Nordingrå. Hon är uppvuxen i Örnsköldsvik och Mellansel.

SERPENTS, 2022

KRONA, 2022

VACKLANDE, 2022

Bokträ, japanpapper, kvistar och grenar från syren och kinesisk ärtbuske



Härmösands konsthall

Cecilia Ömalm

Cecilia Ömalm har skapat ett nytt verk, Badgirl/ Windcatcher, till Triennalen. Hon har inspirerats av över tretusen år gamla persiska och nordafrikanska byggnadsstrukturer som byggdes för att kyla av vinden och därigenom skapa en slags dåtida air conditioning. Metoden har fått en nyrenässans då den är tyst, kostnadseffektiv och även fungerar utan elektricitet.

Cecilia Ömalm är född 1974 i Umeå. Hon växte delvis upp i Örnsköldsvik men flyttade efter gymnasiet. Hon är utbildad fotograf vid International Center for Photography i New York. Hon har uppmärksammats för sina collage, cyantiopier och ljusinstallationer men arbetar också med skulptur. På Triennalen visar hon ett nytt verk utanför Härnösands konsthall.

BADGIR/ WINDCATCHER, 2022

Elin Maria Johansson

Elin Maria Johansson arbetar med av rumsliga installationer med video, animationer, bilder, objekt och ljud. De senaste åren har hennes verk kretsat kring frågeställningar om flocken eller svärmen och det kollektiva medvetandet. Hon gestaltar ofta naturfenomen och låter dem fungera som metaforer för vårt inre liv, samtiden, det förgångna, framtiden och det drömda. Tillsammans bildar hennes verk en abstrakt och metaforisk väv som speglar den plats och den tid vi befinner oss i.

Elin Maria Johansson är född 1979. Hon är uppvuxen i Arnäsvall utanför Örensköldsvik men bor och arbetar i Gärsnäs i Skåne sedan 2010. Hon är utbildad vid Kungliga Konsthögskolan i Stockholm.

ECHOES, 2021
Installation



Härmösands konsthall

Emilia Bergmark

Mot en kuliss av den mörka skogen, berättar Lennart Jähkel historien om Lucky. Hon lever ensam i en liten stuga i skogen med den norrländska vinden vinande runt knutarna. Hon har sina rutiner, sina hobbys och sina intressen. Hon arbetar på distans som programmerare. Nog klarar hon sig bra själv. Men ibland undrar hon varför hon blev kvar. Varför hon är udda och ensam i en värld av par? Livet i skogen står i kontrast mot hennes liv som programmerare. Det digitala landar mitt i naturen. I Luckys ensamhet finns en diskussion om relationen mellan människa, civilisation och naturen.

Emilia Bergmark är född i Sundsvall, 1986, och bor i Köpenhamn. Med utgångspunkt i vardagens realism skapar hon poetiska och tragikomiska installationer där hon kombinerar ljud, skulptur, text, readymades, film och bild. I flera verk återkommer hon till en diskussion om samtidens antropocentriska perspektiv. Det vill säga perspektivet med människan i centrum och där människans behov alltid tillgodoses först. Genom att använda antropomorfism som berättargrepp ger hon röst till ting och subjekt som vanligtvis inte blir hörda och analyserar och kritiserar de konstruerade system av ordning, mening och ägande genom vilka människan tar ägandeskap av sin omvärld och dess resurser. Emilia Bergmark är utbildad vid Den Konglige Danske Kunstakademi och School of the Damned i Storbritannien.

Lucky, 2020
Kortfilm, 18 minuter



Härnösands konsthall

Nina Svensson

Vid Midlanda flygplats i Timrå finns en stor skulptur av Bengt Lindström. Y:et, som, skulpturen heter, har blivit ett välkänt landmärke som syns väl från E4:an som passerar precis intill. År 2014 var skulpturen i rätt dåligt skick och behövde renoveras. Kommunen försökte då sälja skulpturen men den stiftelse som förvaltar konstnärens upphovsrätt hindrade försäljningen. Istället skapades en opinion för skulpturens bevarande och konstverket har sedan dess fått en allt högre status som symbol för kommunen. Nina Svensson har följt den utvecklingen som inte bara handlar om ett konstverk och hur en opinion kring ett offentligt verk kan svänga. Det handlar om identitet, offentlig plats och offentligt ägande. Idag finns det en förening som verkar för att sprida kunskap om Bengt Lindström, Y:et och att utveckla platsen kring skulpturen.

Nina Svensson är född 1968 och växte upp i Timrå. Hon är utbildad vid Umeå konsthögskola. Hon bor i Torsåker i Gästrikland och arbetar som lärare på Konstfack i Stockholm. Hon arbetar ofta i projekt som byggs av olika sociala processer och intresserar sig för vem som äger och styr över resurser i ett samhälle. Hon samarbetar gärna med olika grupper i samhället och skapar projekt som är centrerade kring deltagande.

DOM SKA VARA GLADA ATT DET INTE BLEV ETT W, 2022
Foto, video och objekt.



Härmösands konsthall

Ulla-Carin Winter

Ulla-Carin Winter utgår i sina arbeten från landskapet och älvarna i Västernorrland. Hon fotograferar naturen, platserna, skogen och älvarna och för sedan över bilderna till grafiska arbeten. Hon fokuserar på de tillstånd hon finner i de platser hon besöker och söker efter att lyfta fram det subtila.

Under hösten 2021 arbetade hon tillsammans med tre andra konstnärer med vinden som tema och visade då bl.a. med en drake vilket resulterade i videoverket Vindlek I och i en vindsnurra, Vindlek II. Snurran har hon senare utvecklat vidare till ett grafiskt tryck som visas i Triennalen.

Ulla-Carin Winter, född 1959 och bor och arbetar i Sundsvall. Hon har utbildat sig i projektstudier i grafik vid Kungl. Konsthögskolan i Stockholm. Hon arbetar nästan uteslutande med grafiska tekniker som etsning, fotopolymergravyr och träsnitt.

VINDLEK I, 2022
Video

VINDLEK II, 2022
Torrnål/träsnitt



Hämölands konsthall



triennialen.se